

Τρεις Ιεράρχες, οι ήρωες της Ορθοδοξίας.



Σήμερα η Ορθόδοξη Εκκλησία μας εορτάζει τη μνήμη των Τριών Μεγάλων Ιεραρχών, των ηρώων της πίστεως και της Ορθοδοξίας. Θεώρησα λοιπόν ταιριαστό, να μιλήσουμε γύρω από την Ορθόδοξη Εκκλησία και την Ορθόδοξη πίστη.

Βασικό γνώρισμα της Ορθοδοξίας είναι η φιλανθρωπία με το βαθύτερο νόημά της, όχι μόνον σαν ελεημοσύνη αλλά και γενικότερα σαν στοργή προς τον άνθρωπο.

Η κοινωνική πρόνοια δεν είναι ανακάλυψη των τελευταίων αιώνων. Δημιουργήθηκε στα Ιεροσόλυμα στην αρχή μετά την Ανάσταση του Σωτήρα. Εκεί έγιναν τα πρώτα συσσίτια, όπως διαλαμβάνεται στις Πράξεις των Αποστόλων, στα οποία υπηρετούσαν οι πρώτοι επτά διάκονοι.

Ο περρωτός Απόστολος των Εθνών Παύλος ήταν συγχρόνως και ο πρώτος κοινωνικός εργάτης. Μαζί με το κήρυγμα του Ευαγγελίου πραγματοποιούσε τον έρανο της αγάπης, που ονομάσθηκε «λογία».

Κοινωνικοί εργάτες ήταν και οι διάδοχοι των Αποστόλων, οι Επίσκοποι. Δεν υπάρχει χειρότερος στραγγαλισμός της αλήθειας από το να ισχυρίζεται κανείς, ότι οι Πατέρες της Εκκλησίας ασχολήθηκαν μονομερώς με το δόγμα και τίποτε άλλο.

Τον καιρό που συνέρχονταν οι Σύνοδοι, συγχρόνως κτίζονταν η Βασιλειάδα στην Καισάρεια από τον Μέγα Βασίλειο, όπως θα γνωρίζετε. Λειτουργούσαν συσσίτια για επτά χιλιάδες φτωχούς στην Κωνσταντινούπολη και ιδρύονταν τα πρώτα μαιευτήρια στην Αλεξάνδρεια.

Όχι μόνο οι Επίσκοποι, αλλά και οι βασιλείς και οι μοναχοί ακόμη συναγωνίζονταν στα έργα της αγάπης. Για όλους αυτούς η Ορθοδοξία ήταν συγχρόνως και ορθοπραξία.



Ένα άλλο γνώρισμα της Ορθοδοξίας ήταν πάντοτε ο ηρωισμός, που τον είδαμε στο μαρτύριο, ο οποίος δεν σταμάτησε μόνο στη θυσία του αίματος. Τα τέκνα της Ορθοδοξίας πάντα έδειξαν σθένος και γενναιότητα μπροστά σε κάθε είδος αυθαιρεσίας, είτε προερχόταν από τον Ιουλιανό τον Παραβάτη, είτε από τους αρειανούς και μονοφυσίτες, είτε από τους εικονομάχους και λατινόφρονες μοναχούς.

Η φάλαγγα αυτή των ηρώων της Ορθόδοξης Εκκλησίας δεν περιλαμβάνει μόνο τον Μέγα Αθανάσιο, τον Μέγα Βασίλειο, τον Άγιο Ιωάννη το Χρυσόστομο, αλλά και τον Άγιο Θεόδωρο το Στουδίτη, ηγούμενο της Μονής του Στουδίου με όλους τους μοναχούς του, τον Άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή, το μέγα ήρωα, τον Άγιο Μάρκο τον Ευγενικό και άπειρο πλήθος ομολογητών και υπερασπιστών της πίστεώς μας.

Χαρακτηριστικό της Ορθοδοξίας ήταν ανέκαθεν και η Ιεραποστολή προς τους βαρβάρους συνδυασμένη με τον εκπολιτισμό. Η Εκκλησία μας, χωρίς να κάνει ποτέ προσηλυτισμό, ακτινοβολούσε το φως του Ευαγγελίου και των γραμμάτων δια της αγάπης και της εξημέρωσης.

Αυτή την παιδευτική και σοφή γραμμή μας δείχνουν ιδιαίτερω οι σήμερα εορταζόμενοι Τρεις Ιεράρχες, οι οποίοι φώτισαν όλη την κτίση με τα ζωντανά νάματα της ορθής διδασκαλίας περί Θεού και ανθρώπου. Οι Τρεις Ιεράρχες είναι τα τρία μεγάλα αστέρια του νοητού στερεώματος της Εκκλησίας.



Η Ορθοδοξία βάδισε πάντοτε τη βασιλική οδό του Ευαγγελίου. Κράτησε ανόθευτο, γνήσιο το πνεύμα του χριστιανισμού έναντι του σκοτεινού μυστι-

κισμού των ανατολικών αιρέσεων, της παποκαισαρικής συγκεντρωτικότητας των Λατίνων και του ορθολογιστικού υποκειμενισμού των Προτεσταντών.

Πάντοτε κράτησε το μέτρο και την αρμονία· δεν είχε τίποτε το λάθος, διότι οι Πατέρες ήταν πνευματοκίνητοι, αγιοπνευματικώς οδηγούμενοι.

Δεν περιφρόνησε η Ορθοδοξία τον άνθρωπο, ούτε τη σοφία, ούτε τη φύση, ούτε την τέχνη· δεν υπήρξε απάνθρωπος. Όλα τα εξυγίανε και δημιούργησε πολιτισμό. «Την φύσιν», κατά το τροπάριο του Μεγάλου Βασιλείου, «των όντων ετράνωσε, τα των ανθρώπων ήθη κατεκόσμησε».

Ας γνωρίσουμε, λοιπόν, την Ορθοδοξία μας. Όχι θεωρητικά. Ας την αισθανθούμε και ας τη ζήσουμε σε όλο το βάθος και το πλάτος της. Έτσι μόνο θα μπορούμε να την προβάλλουμε και να την αξιοποιήσουμε.

Διότι η Ορθοδοξία μας δεν είναι μουσείο και παρελθόν, αλλά ζωή, δημιουργία και ακτινοβολία. Είναι η μεγάλη ιδέα του έθνους μας, είναι η χρυσή ελπίδα της σωτηρίας μας, είναι το καύχημά μας εν Χριστώ. Ας την κηρύττουμε με ηρωισμό και γενναιότητα ως τέκνα γνήσια των μεγάλων ηρώων της.

Από το βιβλίο: Γέροντος Εφραίμ Προηγούμενου Ι.Μ. Φιλοθέου, Η τέχνη της σωτηρίας. Έκδ. Ι.Μ. Φιλοθέου, Άγιον Όρος 2005. Ομιλία ΛΒ'. Ορθοδοξία· η βασιλική οδός του Ευαγγελίου, σελ. 468 (αποσπάσματα).

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>